

Mediataitoviikko
5.-11.2.2024

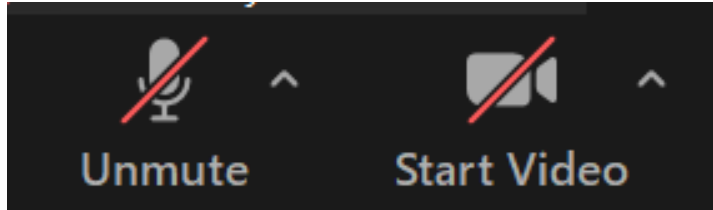
SeniorSurf

Vanhustyön keskusliitto
CENTRALFÖRBUNDET FÖR DE GAMLAS VÄL RY

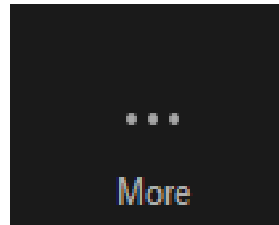
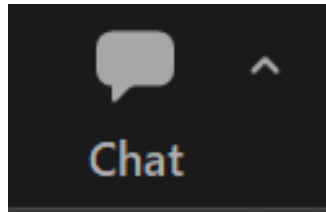
Zoom ohjeita

Mikrofoni ja videokuva ovat pois päältä

Unmute -> mikrofoni päälle

Start Video -> kamera päälle

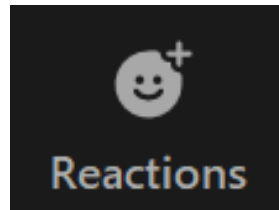
Chat

eli keskusteluruutu

... More

Chat voi löytyä myös täältä

Raise hand eli puheenvuoropyyntö

Reactions

eli peukku, sydän ja muut reaktiot

Päivän ohjelma

10.00	Tervetuloa
10.05	Mitä mediataidot ovat Missä seniorit oppivat digitaitoja Seniorien mediataitotutkimus Mediataitoinaistoia
10.45	Keskustelua pienryhmissä
11.10	Yhteenvedoa keskusteluista
11.30	Lopetus

Mediataidot – mitä ne ovat?

Mediataidot ovat nyky-yhteiskunnan kansalaistaitoja.

- mediatuottaminen
- mediasisältöjen tulkinta
- medialaitteiden käyttötaidot
- tiedonhaun taidot
- kriittisyys mediavälitteistä informaatiota kohtaan
- mediavälitteiset viestintä- ja vuorovaikutustaidot
- sosiaalinen ja poliittinen osallisuus ja vaikuttaminen

Lähde: Mediakasvatusseura

Seniorit ja digituki

Suomessa on yli

1,2 milj.

yli 65-vuotiaasta

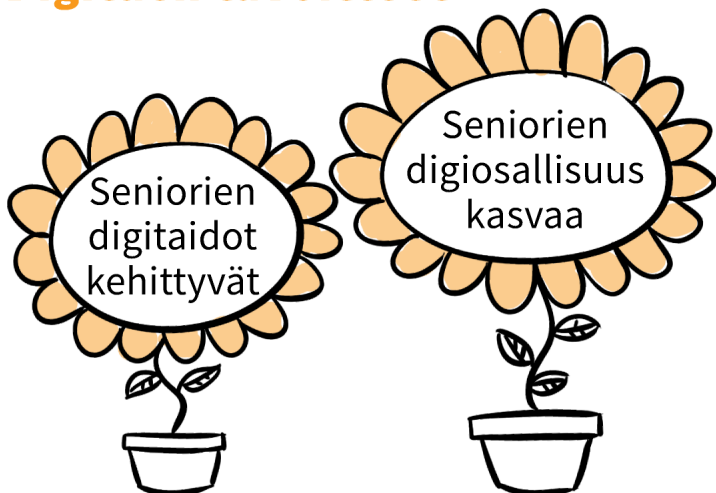
n. 280 000

senioria ei ole ikinä käyttänyt tietotekniikkaa
n. 350 000 senioria ei ole käyttänyt
internetiä kuukausiin

Iso osa senioreista tarvitsee
digitukea ainakin joskus

Digituen tavoitteet

Mistä digitukea löytyy?

Järjestöistä ja yhdistyksistä
(www.seniorsurf.fi/opastuspaikat)

Viranomaisilta

Pankeilta

Kirjastoista, kansalais-
opistoista ja kunnista

➔ Kysy opastusta myös palvelutaloista ja
asuinpaikkakuntasi asiointipisteestä.

Kohti turvallisempaa digimaailmaa

- Rutiini laitteiden ja palveluiden käytössä
- Rohkeus ja sinnikkyys
- Digiopastusta saatavilla
- Rauhallisuus ja kärsivällisyys
- Mahdollisuus asioida tai saada tieto myös ilman digiä
- Kriittinen medialukutaito
- Asenteet – omat, läheiset sekä yhteiskunta

Seniorien mediataitotutkimus

Kysely yli 65-vuotiaille senioreille heidän mediataidoistaan

- Elokuussa 2023
- Vastaajia 800 henkilöä (verkkopaneeli ja puhelinhaastattelut)
- Yli 80-vuotiaita 16 %, vanhin 99-vuotias
- Toteuttajana Suomen Kyselytutkimus Oy
- Yritysyhteistyökumppanina Google

Kyselyn teemoja mm:

- Mitä ajankohtaisia asioita seuraat ja mistä
- Miten arvioit tiedon luotettavuutta
- Onko tiedonsaannille tai osallistumiselle esteitä

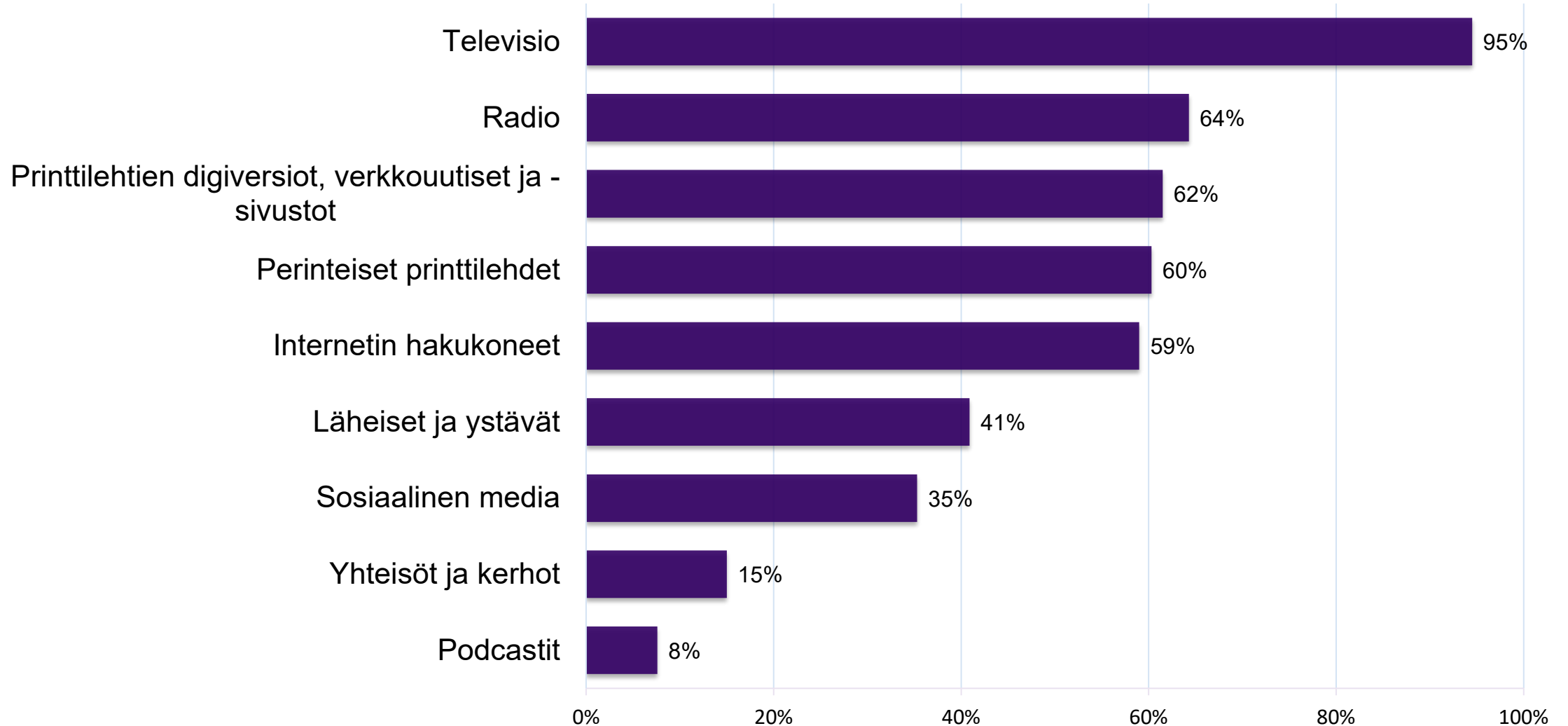
Raportti kokonaisuudessaan

<https://seniorsurf.fi/raportti-seniorien-mediataidot-tutkimus/>

SeniorSurf

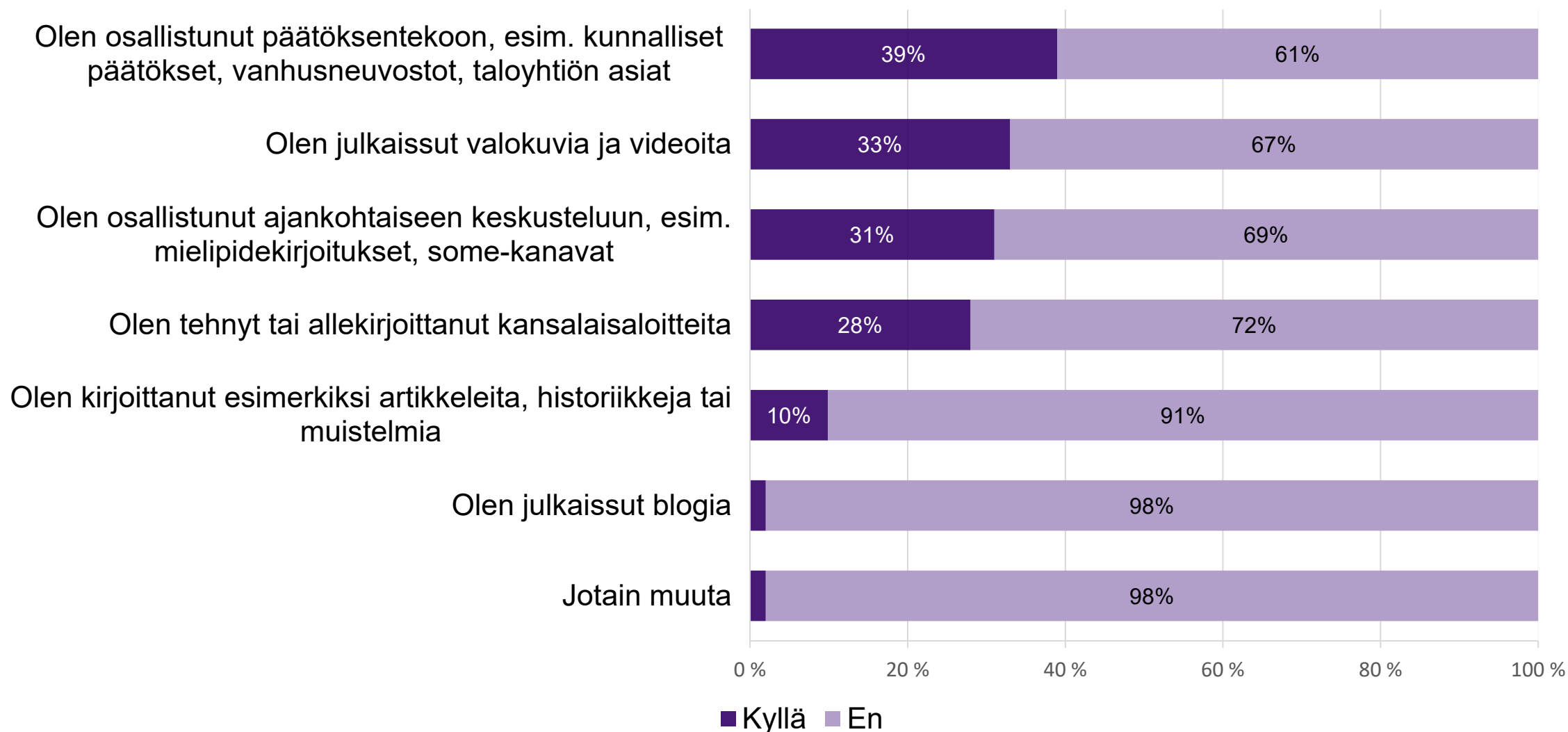
Mitä kanavia seurataan?

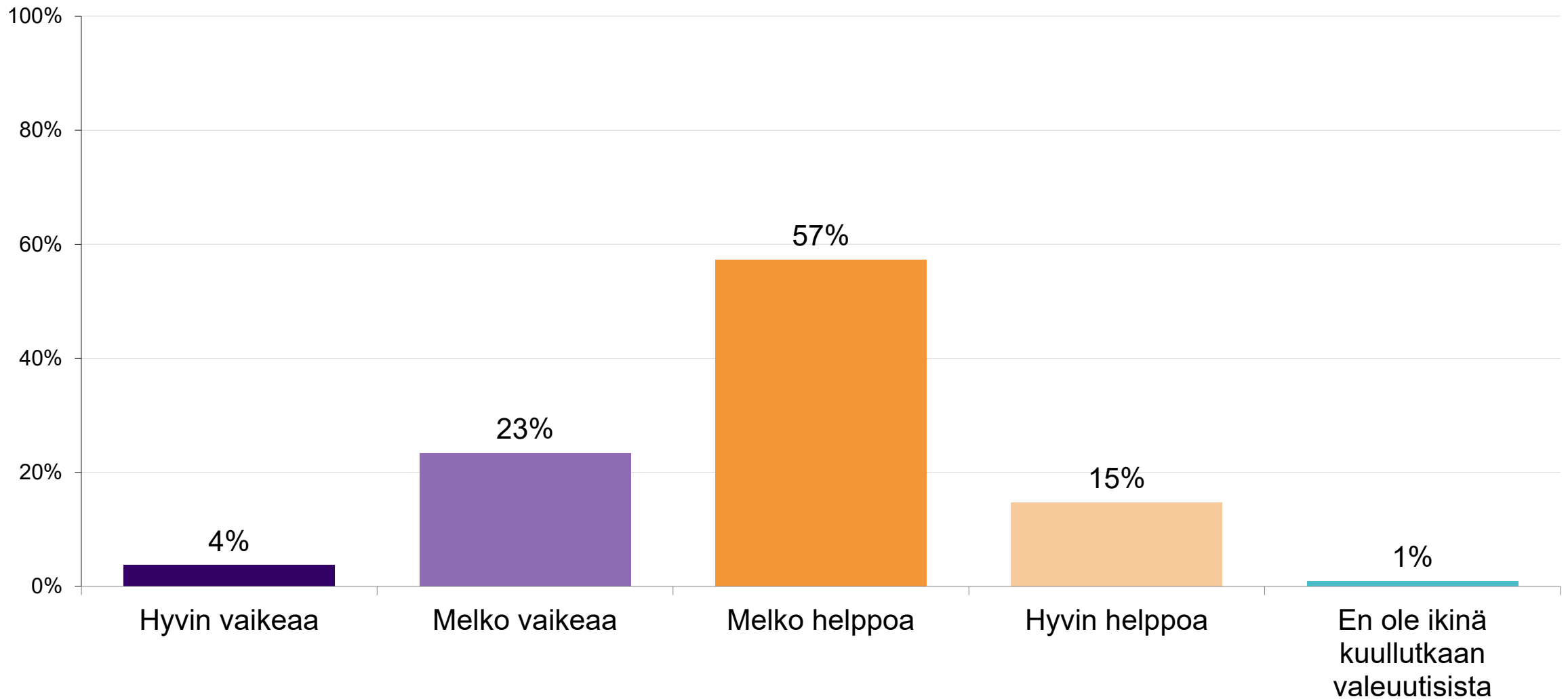
Mediaa seurataan itsenäisesti

- Suurin osa vastaajista koki uutisten ja ajankohtaisten asioiden löytämisen hyvin helpoksi (68 %) tai melko helpoksi (25 %)
- Haasteita aiheuttivat mm. nykytekniikka, internetsivujen runsas tietomäärä tai näköön liittyvät syyt.
- 84 % koki, ettei heillä ollut esteitä ajankohtaisten asioiden ja uutisten seuraamiseen.
- 76 % koki, ettei heillä ollut tarvetta lisätä medioiden käyttöä.
- Vastaajista 15 % kuitenkin ilmoitti, että median käyttö lisääntyisi, mikäli siihen olisi hyvä syy.

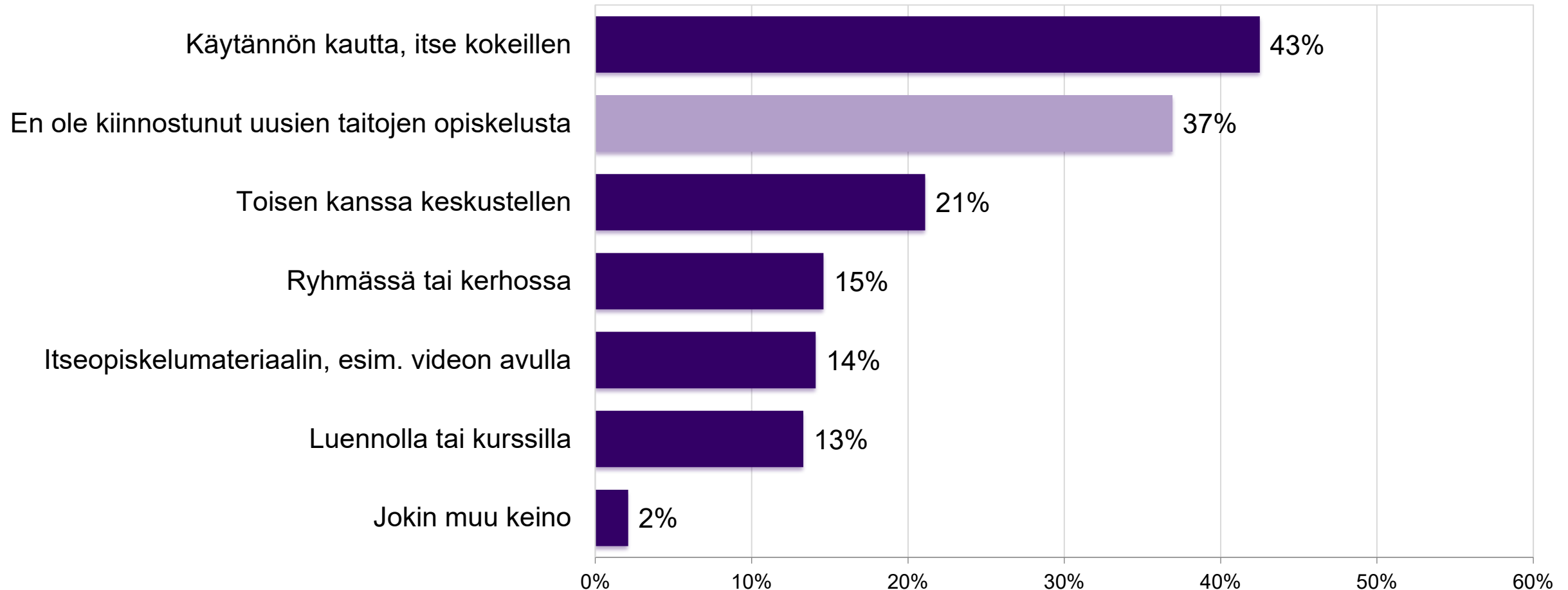
Osallistuminen ja mediasisällön tuottaminen

Kuinka helppoa on tunnistaa valeuutinen

Keinot mediataitojen lisäämiseksi

Keskustelukortit senioreille

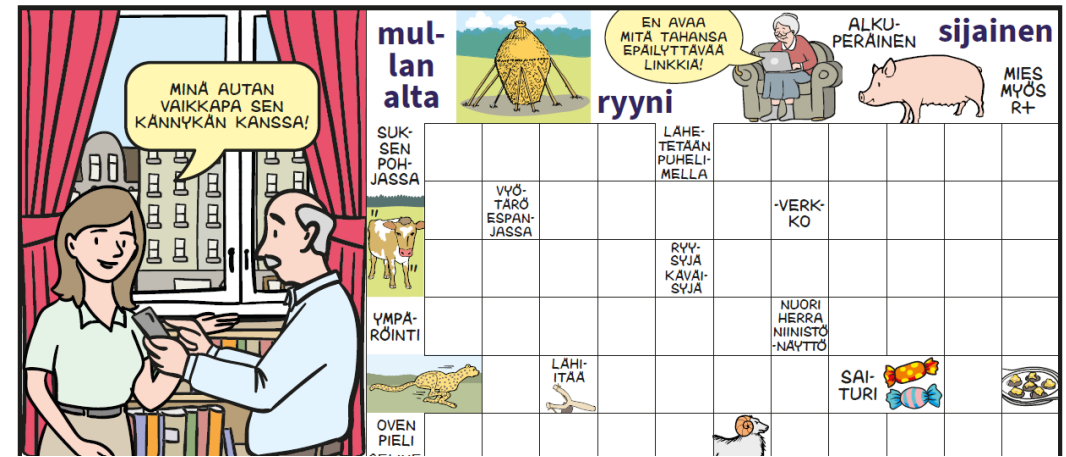
- 40 korttia, neljä aihepiiriä:
Tunne, Kokemus ja taidot, Tieto sekä Tiedon lähteet
- Erilaisia väittämiä ja lisäkysymyksiä
- Ryhmänohjaajan lisämateriaali, vinkkejä ja lisätietoa keskustelun tueksi
- <https://seniorsurf.fi/materiaalipankki/mediataidot/>

Lisää mediataitoja senioreille

- Digiaihteiset sanaristikot
- Tiedon luotettavuuden arviointi (video)
- Käänteinen kuvahaku – ohjeet

<https://seniorsurf.fi/materiaalipankki/mediataidot/>

SeniorSurf

Digitaitoja senioreille eri tavoilla

Vanhustyön keskusliitto

SeniorSurf

Henkilökohtainen digiopastus

- lähiopastus, kotiopastus, etäopastus
- ajanvarauksella / ilman ajanvarausta
- henkilökohtaista, asiakaslähtöistä
- asiakkaan oman laitteen ja itse haluamansa aiheen opettelu

Ryhmäopastus

- 1-2 ohjaajaa, 6-10 osallistujaa
- ennalta suunniteltu neuvontahetki tietystä aiheesta
- sisältää myös keskustelua ja osallistujien omaa harjoittelua

Opintopiiri

- ryhmä henkilöitä kokoontuu opiskelemaan tiettyä teemaa
- osallistujat tasavertaisia
- keskustellaan, kuunnellaan, jaetaan osaamista
- tapaamisia yleensä useampia

Tietoisku tai luento

- ennalta valmisteltu esity
- kuulijat voivat olla fyysisesti samassa tilassa tai etänä
- yleensä yksisuuntaista tiedonjakoa
- voi sisältää myös osallistavia, vuorovaikutuksellisia osioita

TUNNE

Vanhustyön keskusliitto
CENTRALFÖRBUNDET FÖR DE GAMLAS VÄL RY

6. Saan voimaa verkkokeskusteluista.

Millaisiin verkkokeskusteluihin
olet osallistunut tai voisit osallistua?

Oletko kohdannut ilkeää kommentointia
tai keskustelua verkossa?

KOKEMUS JA TAIDOT

SeniorSurf

Vanhustyön keskusliitto
CENTRALFÖRBUNDET FÖR DE GAMLAS VÄL RY

14. Ennen kaikki oli selkeämpää.

Mistä tämä mielikuva nousee?

Mitkä tekijät tuovat selkeyttä ajatteluusi?

TIEDON LÄHTEET

Vanhustyön keskusliitto
CENTRALFÖRBUNDET FÖR DE GAMLAS VÄL RY

40. Minä voin tuottaa tietoa.

Kuka saa tuottaa tietoa?

Kuka saa käsitellä tietoa?

Kirjoittaisitko Vieraskynä-tekstin paikallislehteen
tai blogikirjoituksen yhdistyksen nettisivuille tai
tekisitkö kädentaito-ohjeen videona?

Mikä saisi sinut kommentoimaan keskustelua verkossa?

Yleisiä opastusaiheita – miten mediataidot näkyvät niissä?

Sähköpostin käyttö

Valokuvat

Sähköinen ajanvaraus tai
asiointipalvelu

Käyttäjätilit
Somepalvelut

Yle Areena – entä muut
kanavat

Pikaviestipalvelut

Tiedonhaku

Keskustelua pienryhmissä

1. Mitä mediataitoja olet opastanut?
2. Kuuluuko mediataitojen opastaminen vapaaehtoisten tehtäviin?
3. Missä seniorit voivat opetella tai keskustella mediataidoista?
4. Minkälaiset mediataidot sinulla on?

Ohjeita keskusteluun

- Hyvät keskustelutavat
 - Ollaan ystävällisiä toisille
 - Annetaan tilaa erilaisille mielipiteille
 - Ollaan rakentavasti eri mieltä
 - Kerro asiasi lyhyesti
 - Huolehditaan yhdessä, että kaikki pääsevät osallisiksi keskusteluun
- Lyhyt esittäytyminen (nimi ja missä opastat)
- Keskustelulle aikaa 15min

Yhteenvetoa keskusteluista

- Mediataitoja tulee opastettua ihan huomaamattaan
- Olisi tosiaan tärkeää ottaa nämä taidot puheeksi ihan arkisissakin tilanteissa, aina jollekin voi olla uusi juttu
- Uutisten kommenttiosioita kyllä luetaan, mutta harva niihin kirjoittaa
- Oltiin sitä mieltä, että mediataidot kyllä kuuluvat digiopastukseen ja ovat monille jopa peruskauraa
- Eräs osallistuja nosti esiin uutisen, jonka mukaan suomalaisilta on huijattu lähes 45 miljoonaa euroa vuonna 2023. Lue [Finanssialan uutinen](#)
- Jos epäilee tulleensa huijatuksi, tulee ottaa välittömästi yhteys omaan pankkiin ja sitten poliisiin: nimenomaan tässä järjestyksessä.

SeniorSurf

Kiitos, kun olit mukana!

seniorsurf@vtkl.fi
www.seniorsurf.fi

[@SeniorSurfSuomi](https://twitter.com/SeniorSurfSuomi)

[@SeniorSurf Suomi](https://www.facebook.com/SeniorSurfSuomi)